

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 2/ 26. oktober 2022

PODNEBNO IN ŠPORTNO OBARVAN MESEC OKTOBER 2022

Čas se izTEKa – najdaljši neprekinjeni podnebni tek – Sporočilo podnebne štafete

Za našo skupno prihodnost je zelo pomembno kakovostno izobraževanje o podnebnih spremembah, v katerega je potrebno vključiti vse generacije. Mladi so ključnega pomena v pogovorih o podnebnih spremembah in jih morate prepoznati kot voditelje.

Naša naloga je, da svetovne voditelje pozivamo, da nam omogočijo, da bomo imeli možnosti za izobraževanje. Le s pridobljenimi spretnostmi bomo lahko pripomogli k bolj trajnostnemu svetu.

Ker se naš svet segreva, moramo vsi s svojimi dejanji prispevati, da bomo ustavili segrevanje planeta na 1,5 stopinje. Zato potrebujemo močno podporo vas svetovnih voditeljev, dosledno politiko in financiranje, da nam bo v pomoč pri doseganju skupnega cilja – nič emisij.

Obljubljamo, da bomo pomagali graditi prihodnost, ki je pomembna in trajnostna za vse nas. Naj ne bodo le besede, temveč naj tudi vaša dejanja pokažejo, da vam ni vseeno za naš svet.

Podprite naša prizadevanja za doseg skupnega cilja!

Hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način prispevali, da smo pospremili štafetno palico po Sloveniji na njeni poti od Škotske do Egipta in da ste na svoj način obeležili Podnebni dan!

KOLENDAR DOGODKOV:

30. oktober	Rok za oddajo ekoakcijskega načrta 2022/2023 (razen za fakultete) Več
4. november	Rok za oddajo aktivnosti o Šolskem podnebnem dnevu Več
10. november	Rok za prijavo akcije za Evropski teden zmanjševanja odpadkov (ETZO). Več
11. november	Rok za oddajo prijavnice Zeleni športni dan »Kako postati okolju prijazen navijač svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju Planica 2023« Več
14. novembra	Izobraževalno srečanje koordinatorjev SŠ, III. Gimnazija Maribor
17. in 18. nov.	Izobraževalne delavnice GLOBE, Črmošnjice
19.– 27. nov.	Evropski teden zmanjševanja odpadkov (ETZO)
24. november	Zadnji rok za prijavo dijakov na šolsko tekmovanje v Ekokvizu za SŠ Več Prijava dijakov
30. november fakultete Več	Rok za oddajo ekoakcijskega načrta 2022/2023 za
8. december	Ekokviz SŠ: šolsko tekmovanje

2023

12. januar	Ekokviz OŠ: šolsko tekmovanje
22. februar	Ekokviz SŠ: državno tekmovanje
7. marec	Ekokviz za OŠ: državno tekmovanje
17.–19. marec	Sejem Altermed, Celje
11. maj	XVI. Srečanje ekovrtecev v Škofji Loki
Maj	Mednarodna konferenca (hibridna): Ekošola in trajnosti razvoj, Radenci
Junij	Mednarodna konferenca o biotski pestrosti: Gozd, naš vseživljenjski učitelj

Vsebina:

PROJEKTI:

IZZIV: Zeleni športni dan
EKOKVIZ SŠ
ETZO 2
Hrana ni za tjavendan

EKOKVIZ
ZA SREDNJE ŠOLE

KROŽNOST JE NAŠA
PRILOŽNOST
GLOBE

PODNEBNI TEK -
Čas se izTEKa 3

**RUNNING
OUT OF TIME**

PODNEBNI TEK -
Čas se izTEKa 4

IZZIV: Zeleni športni dan – Kako postati okolju prijazen navijač

Zeleni športni dan – Planica 2023 – Ekošola (ekosola.si)

- Vas zanima kako trajnostno potovati na športne prireditve?
- Kako zmanjšati količino odpadkov v času prireditve?
- Kako se prehranjevati v času športne prireditve?
- Kako sobivati z domačini in organizatorji športne prireditve v prireditvenem okolju?
- Kako spodbuditi zdrav duh v zdravem telesu (gibanje) v času športne prireditve?
- Kako druge obiskovalce spodbujati k vedenju, ki bo prijazno do okolja?

Če vas zanima izziv, vas vabimo, da sodelujete na nagradnem izzivu Zeleni športni dan – Planica 2023.

Prijavnico pošljite najkasneje do 11. novembra 2022 na naslov info@ekosola.si (s pripisom Zeleni športni dan). Obrazec shranite z imenom vaše šole.

EKOKVIZ
ZA SREDNJE ŠOLE

EKOKVIZ ZA SREDNJE ŠOLE 2022/2023

Mentorje in dijake vabimo k sodelovanju pri reševanju okoljskih problemov. V letošnjem gradivu bodo dijaki obravnavali teme pod skupnim naslovom **Naša prihodnost = Zelena prihodnost**, ki vključuje vsebine ekologije, ogljičnega odtisa, zelene energije in zelenega okolja ter e-recikliranja. Tekmovanje bo potekalo na šolskem in državnem nivoju v treh kategorijah (SPI, SSI in PTI ter gimnazije) preko spleta.

Šolsko tekmovanje

Šolsko tekmovanje bo potekalo preko spleta 8. decembra 2022 med 8.00 in 15.00. Dijaki iste šole morajo tekmovati istočasno. Tekmujejo lahko le dijaki, ki jih bo mentor prijavil do 24. novembra 2022 v spletno aplikacijo **PRIJAVA**. Mentorji bodo za vse prijavljene dijake prejeli šifre za tekmovanje 1. decembra 2022 na elektronski naslov do konca delovnega dne.

Na državno tekmovanje se uvrstijo najboljši trije dijaki iz posamezne šole po številu točk, glede na nivo izobraževanja. Državno tekmovanje bo potekalo 22. februarja 2022 na Srednji trgovski šoli Ljubljana s pričetkom ob 14.00, kjer bodo reševali test preko spleta.

EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV

Vabimo vas, da v tednu od 19. do 27. novembra 2022 razmišljate o zmanjšanju prekomernega izkoriščanja naravnih virov, o ogljičnem odtisu in o odgovornem ravnanju z rabljenimi oblačili. Letošnji tematski fokus evropskega tedna zmanjševanja odpadkov je tekstil. Tekstilna in oblačilna industrija je skupaj s prometom, živilsko industrijo in bivanjem ena izmed največjih onesnaževalcev. Ima velik vpliv na rabo tal, onesnaževanje vode in emisije toplogrednih plinov.

Predlagamo, da skupaj z mladimi razmišljate o preprečevanju nastajanja odpadkov in krožnem gospodarstvu.

Kot pomoč vam je didaktično gradivo o preprečevanju nastajanja odpadkov in krožnem gospodarstvu, kjer so na voljo delovni listi in učne ure: [Priročnik Ekošola spodbuja krožno gospodarstvo](#)

Akcije prijavite do 10. novembra, opis in navodila ETZO na: <https://etzo.gzs.si/> [Obrazec za prijavo](#) [Več o projektu](#)

Hrana ni za tjavendan

21. septembra je potekala prva spletna delavnica projekta Hrana ni za tjavendan, v kateri smo podrobneje predstavili projekt, ključne aktivnosti in dogodke. Prikazani so bili tudi konkretni primeri dobrih praks iz preteklega šolskega leta. Posnetek delavnice si lahko ogledate na povezavi <https://video.arnes.si/watch/wqx21zzppff0>.

Za sodelujoče mentorje 2021/2022 smo skupaj s podpornikom projekta pripravili virtualno delavnico z MasterChefovim udeležencem Sašem Šketo, ki vam je lahko v pomoč pri projektu – kot dopolnitev dejavnosti, kot del izobraževanja, učne ure ali kot ideja za pripravo kosila brez zavržkov. Virtualno delavnico si lahko ogledate na povezavi <https://video.arnes.si/watch/227qdpw2vs1r>.

Tudi v letošnjem šolskem letu smo za vas pri projektu Hrana ni za tjavendan, pripravili **Kuhlin dnevnik brez zavržene hrane**. V elektronski obliki vam bo celo leto na voljo na spletni strani projekta: <https://ekosola.si/hrana-ni-za-tjavendan-22-23/>.

Novembra smo vam ponavadi poleg plakatov pošiljali tudi Kuhlin družinski dnevnik v fizični, tiskani obliki. Če se boste odločili, da želite družinski dnevniki izpolnjevati, vas vljudno prosimo, da označite v kratki **anketi** ali želite, da vam družinski dnevnik pošljemo tudi v fizični obliki. Vaše odgovore pričakujemo najpozneje do **srrede, 2. novembra 2022**. Primer lanskega dnevnika vam je dostopen na: [KUHLIN DRUŽINSKI DNEVNIK](#).

Naj vas opomnimo, da letošnja kampanja **GAIA 20:30** osrednja na temo **onesnaževanja in odpadkov, kamor sodi tudi tematika zavržene hrane**. Njeni letošnji cilji so: zmanjševanje količine odpadkov, spodbuda k odgovorni proizvodnji in potrošnji, spodbuda krožnemu gospodarstvu. **Mednarodni natečaj učnih ur za mentorje** bo potekal od januarja do aprila 2023. **Mednarodni natečaj za najboljše primere dobrih praks** bo potekal od januarja do oktobra 2023. Za vas bomo, kot lani, pripravili tudi spletni kviz, ki bo dosegljiv od januarja 2023.

Krožnost je naša priložnost

3. oktobra smo na OŠ Dragomelj izvedli delavnico za mentorje, na kateri smo predstavili osnove o krožnem gospodarstvu, prisluhnili vsebinam o možnostih preprečevanja nastajanja odpadkov in preizkusili vprašalnik kot pripomoček za izobraževanje. Predstavljen je bil tudi primer iz prakse: Od odpadkov – ribiških mrež, tekstilnih talnih oblog, plastičnih ostankov – do vlaken regeneriranega najlona ECONYL. Svoje izkušnje dosedanjega izobraževanja o krožnem gospodarstvu je predstavila tudi mentorica OŠ Šmartno v Tuhinju. [Več](#)

AQUAFIL SLO

Uvodno srečanje programa GLOBE

24. oktobra je potekalo uvodno GLOBE srečanje preko spleta. Udeleženci so se seznanili s programom, njegovimi področji in protokoli. Predstavljeni so bili primeri dobrih praks. [Več](#)

Posnetek srečanja si lahko ogledate na povezavi [posnetek srečanja](#)

GLOBE je znanstveno-raziskovalni program za opazovanje Zemlje in poteka pod okriljem ameriške vesoljske agencije NASA. Glavna misija programa je povečati ozaveščenost posameznikov po vsem svetu o globalnem okolju, prispevati k večjemu znanstvenemu razumevanju Zemlje in podpreti dosežke učencev/dijakov predvsem na področju naravoslovja in matematike.

V programu sodeluje 127 držav, ki predstavlja svetovno skupnost učencev, učiteljev, znanstvenikov in državljanov, ki si prizadevajo za boljše razumevanje, vzdrževanje in izboljšanje Zemljinega okolja v lokalnem, regionalnem in globalnem svetovnem merilu. Spodbuja poučevanje in učenje naravoslovja, izboljšuje okoljsko pismenost ter spodbuja znanstvena odkritja. Področja, ki jih preučuje GLOBE, so: atmosfera, biosfera, hidrosfera, pedosfera ter Zemlja kot sistem.

Vabljeni, da se tudi vaša šola pridruži programu GLOBE!

Čas se izTEKa – najdaljši neprekinjen podnebni tek

Podnebna štafeta je 18. in 19. oktobra 2022 Slovenijo prepotovala v rokah ekošolarjev, ekokoordinatorjev, predsednika države Boruta Pahorja, ministra za okolje in prostor Uroša Brežana, britanske veleposlanice Tiffany Sadler, ekipe ameriške ambasade, družbe Slovenski državni gozdovi, GEN energije, drugih tekačev in kolesarjev. Navdušenje in veselje ob podajanju štafete je bilo čutiti na vsaki predaji. Celotna trasa po Sloveniji v dolžini 245 kilometrov je bila razdeljena na 23 etap. Od vstopa v Slovenijo smo s podnebno štafeto tekli in kolesarili prek Vipavskega Križa, Cola, Logatca in Vrhnike do Tivolija in Pedagoške fakultete v Ljubljani. Od tam je pot nadaljevala proti Lavrici, Vrhniki, Grosuplju, Ivančni Gorici, Trebnjem, Mirni Peči, Novemu mestu.

Podnebna štafeta je v Slovenijo prispela v Volčjo Drago v torek, 18. oktobra ob 19.05. Na 1. etapi v Sloveniji so jo sprejeli in z njo kolesarili predstavniki programa Ekošola ter ekipa Ministrstva za okolje in prostor skupaj z ministrom.

Štafeta palica je bila posebej slovesno sprejeta na treh lokacijah: pri OŠ Kostonjeva na Krki, OŠ Leskovec pri Krškem in pred Informacijskim središčem GEN energije v Krškem, ki je kot generalni sponzor projekta omogočil izvedbo. Pri OŠ Kostonjeva na Krki so učenci s plakati o podnebnih spremembah pričakali ekipo Ameriške ambasade v Sloveniji in ekipo družbe Slovenski državni gozdovi, zatem pa so izvedli svoj šolski podnebni tek. Pri OŠ Leskovec pri Krškem so pripravili posebej slavnostni sprejem štafete palice. [Več](#)

🦋 POMEMBNO

V kolikor ste v času od **17. do 22. oktobra 2022** izvedli **ŠOLSKI PODNEBNI DAN** kot eno od spremljevalnih aktivnosti Podnebne teka Running Out of Time, vas vljudno naprošamo, da nam posredujete vsebino vaših izvedenih aktivnosti (tek, kolesarjenje in druge oblike gibanja ter aktivnosti, povezane s podnebnimi spremembami in ohranjanjem biotske pestrosti in drugimi) najkasneje **do petka, 4. novembra 2022**.

Za vas smo pripravili povezavo na G-drive, kjer odprete novo mapo za vašo ustanovo (jo poimenujete z imenom vaše ustanove) - naložite fotografije, posnetke, povezave do objav na šolski spletni strani ali kje drugje ... Ne pozabite izpolniti in priložiti tudi **obrazca** in opisati vašega dne, saj bomo med vsemi aktivnostmi izbrali najbolje izvedeno kampanjo v sklopu projekta Podnebne spremembe in biotska pestrost. [Več](#)

POVEZAVA [OSNOVNE ŠOLE](#)

POVEZAVA [SREDNJE ŠOLE](#)

POVEZAVA [VRTCI](#)

